

IPARI TERÜLETEK REHABILITÁCIÓJA - FUNKCIÓVÁLTÁS

Az ipari örökség kezelésének lehetőségei Borsodban

IPARI ÉPÜLET

mint kulturális- és közösségi színtér

Varga Piroska

BME Építőművészeti Doktori Iskola
Egyéni Kutatási vázlat
2012.10.20.

Konzulens:
Karácsony Tamás DLA
Vasáros Zsolt DLA



Zollverein - Németország

1. KONTEXTUS

ipari területek rehabilitációja funkcióváltás / Borsod

ipari TÁJ - Antal Gabriella

ipari VÁROS - Borzsák Vera

ipari ÉPÜLET - Varga Piroska



Elhagyott gyár - Borsodnádásd

2. IPARI ÉPÜLETEK

Az ipari épületek újra hasznosításának lehetőségei, mint kulturális színtér

2.1. Előzmények/eddigi kutatások

Ipari épületek újrahasznosításának lehetőségei Budapesten (2007.)

felhasználás típusok

iroda/kereskedelem/kulturális/lakó funkció/oktatás
(2011/2012 I. félév)

Ipari épületek rehabilitációja / kulturgyárak

kulturális színtér: Ruhr Museum, Cultuur Fabriek, Miskolci
Factory Aréna
(2011/2012 II. félév)



Trafó- Budapest

ipari örökségvédelemmel foglalkozó szervezetek és
személyek munkájának megismerése és kapcsolat felvétel
(TCICH, ICOMOS, Közép-Európai Kulturális Utak Egyesülete,
Csontos Györgyi, Dr Németh Györgyi, Váczi Piroska, KÖH
gyűjtemény megismerése)

Kulturális útvonalak, vaskultúra útja

www.iparirehab.blogspot.com



Tranzit Kávézó - Budapest

2.2 Eddigi munkák összegzése alapján

Borsodi kistérséghez való erősebb kötődés magas kultúra
helyett nevelés/szociális kulturális színtér beemeleése



MEO - Budapest

2.3. Tervezett kifejtendő témakörök

ipari múlt jelentősége, posztindusztriális társadalom
volt kultúra jelképe

ipari örökségvédelem lehetőségeinek rövid bemutatása
(ittthoni helyzet, ebben aktívan résztvevőkkel kapcsolat
kiépítés)
értékmegőrzési szempontok



Paksi Kortárs Művészeti Központ



kulturgyárak/culture factory



Cultuur Fabriek - Amszterdam



de Zwijger



Factory Aréna- Diósgyőr



Gyársztori tábor életkép

épület típusok városi kontextus alapján
(kapcsolódás Borzsák Vera ipari város kutatásának eredményéhez)

1. **pontszerű épületek** (pl.: elhagyott trafóházak, hűtőtornyok, víztornyok)
2. **tömbök városon belül** (pl.: orvosi műszergyár)
3. **lezárt gyár területén álló épületek**
4. **városon kívüli épületek**

kulturális színtér/közösségi kulturális hasznosítás

2.4. ütemterv

2012/2013 I. félév

eddig vizsgált példák rendszerezése, adatlap készítése

meglévő épület

(gyár típusa, meglévő állapot (anyag, szerkezet...) esetleges jövőbeli tervek)

ipari rehabilitációval foglalkozó tervpályázat hallgatói tervek

kulturális és közösségi szintterek vizsgált példái:

Ruhr Múzeum (D), de Zwijger (NL), Tűzraktér (H), Factroy Aréna (H) ...

példák kiválasztásánál fontos a helyi fejlesztési- és leromlott szociális helyzet javításának a szándéka

Factory Aréna és környékén lévő épületek bővebb megismerése, feltérképezése újabb civil kezdeményezések Borsodban

vizsgálati szempontok rögzítése

2012/2013 II. félév

_értékmegőrzési szempontok épületekre vonatkoztatva

HOL/MIT megtartani- nem megtartani kérdés anyag/szerkezet

_kulturális és közösségi szintterek: kiállítótér, kultúrház, közösségiház...

_helyi (terület)fejlesztésben való szerepek, lehetőségek

valós borsodban elhelyezkedő üres gyár épületre adaptálni az összegzést akár tervek formájában

FELHASZNÁLT IRODALOM:

Darázs Richárd: A Célváros (2011)

Drótos László (2008) : “Kőbaltától a nanotechnológiáig”, a Miskolc és a régió ipari örökségének turisztikai hasznosítási lehetőségei

Németh Györgyi (2011): Útmutató a bányászat és a kohászat emlékeihez Észak-

Magyarországon és Szlovákiában, Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Fejlesztési Ügynökség, 2011

Németh Györgyi szerk. (2007): Growth, Decline and Recovery – Heavy Industrial Regions in Transition, Institute of History of the Hungarian Academy of Sciences, University of Miskolc, Budapest, Miskolc

Martin Pilsitz: Műemlékvédelem az építészetben
Építészettudomány 40 (1–2) 97–112

Helfrich Szabolcs PhD kutatása

Lepel Adrien PhD: “Az ipari épületek második élete és újrahasznosításuk folyamata” (témavezető: Dr. Klafszyk Emil, Dr. Kiss Jenő)

Trans Europe Halles: The factories, Conservation for urban Culture, (Birkhauser, 2002)

Dr Váczi Piroska szerk. (1997): Az ipari műemlékvédelem helyzete Magyarországon, Országos Műemlékvédelmi Hivatal

Dr. Váczi Piroska: Gondolatok az ipari örökségvédelemről, Országépítő 2011/3

Kirádi Rita Rebeka - A Jövő Házától a Zanzáig - ipari épületekben megvalósult projektek, Budapest, 2009

Online irodalom:

Dobák Judit: Életmód a Diósgyőri-vasgyári kolóniában.
hozzáférés: 2011. december
<http://www.vasgyar.hu/hirek-irasok/dobakjuditeletmodadiosgyor-vasgyarikoloniabanneprajzi-antropologiaitanulmany>

Diósgyőri vas és acélgyár

hozzáférés: 2012. január
<http://vasgyar.hostzi.com/>

Factory Aréna
hozzáférés: 2012. január
<http://factoryarena.hu/>

Európai ipari örökség útvonal
hozzáférés: 2011. november
<http://www.erih.net/index.php>

Észak-keleti átjáró
hozzáférés: 2012. január
<http://www.atjarokhe.hu>

Tudásgyár
hozzáférés: 2011. november
<http://tudasgyar.info.hu/>

Cultur Factory Polymer
http://en.wikipedia.org/wiki/Culture_Factory_Polymer

